

GIFTED: neurodiverse & powerful

**PRZEWODNIK DLA
TYCH, KTÓRZY WIDZĄ
ŚWIAT INACZEJ**

(I DLA TYCH, KTÓRZY CHCĄ ICH ZROZUMIEĆ)

Sprawdź, która część jest dla Ciebie

spis treści

02	.....	część I
03	.....	czym właściwie jest neurodiversity
04	.....	neuro supermoce
05	.....	jak zadbać o siebie, kiedy Twój mózg działa
06	.....	„po swojemu”?
07	.....	kiedy potrzebujesz wsparcia?
08	.....	jak przekuć to na sukces?
09	.....	Jesteś potrzebny/a. Taki/a jaki jesteś.
10	.....	część II
11	.....	Zauważ, nie oceniaj
12	.....	Komunikuj się jasno
12	.....	Wspieraj styl pracy, nie zmieniaj człowieka
13	.....	Ucz się z różnorodności
14	.....	Twórz wspierające środowisko
15	.....	Podsumowanie

CZĘŚĆ 1: DLA OSÓB NEUROATYPOWYCH

(CZYLI TYCH, KTÓRZY DZIAŁAJĄ „PO SWOJEMU”)

**Wszystko jest za głośne.
Nie łapiesz żartu, który „wszyscy
rozumieją”.
Masz głowę pełną pomysłów, ale
nie wiesz, od czego zacząć.
Znasz to uczucie?**

**To nie błąd w systemie.
To Twój system.
I jeśli dobrze go poznasz – może
stać się Twoją największą siłą.**

Czym właściwie jest neurodiversity?

To NIE choroba.
To NIE „problem”.

To inny sposób myślenia, czucia i ogarniania świata. Neurozróżnicowanie oznacza, że nasze mózgi działają różnie — i to jest **NORMALNE**.

Możesz być:

- w spektrum autyzmu
- ADHD-owcem
- osobą wysoko wrażliwą
- z dysleksją, dyskalkulią, Tourettem
- • • albo po prostu kimś, kto nie mieści się w „typowym schemacie”.

Nie jesteś „dziwny/a”

Jesteś GIFTED.

Świat potrzebuje takiej perspektywy.

Neuro supermoce

Myślisz

nieszablonowo.

Widzisz **szczegóły**, których inni nie zauważają.

Skaczesz-
-między-
-tematami-
i masz 1000 pomysłów.

Czujesz **MOCNIEJ**.

Widzisz więcej.
więcej.
więcej.
więcej.

Masz turbo wyobraźnię i własny styl działania. Tylko trzeba to dobrze ogarnąć.

Jak zadbać o siebie, kiedy Twój mózg działa „po swojemu”?

Twój mózg to nie bug. To inny system operacyjny. Ale jak każdy system – potrzebuje aktualizacji, przestrzeni i dobrych warunków.

Oto, co może Ci pomóc:

Rutyny – ale elastyczne – nie chodzi o więzienie, tylko porządek.

Ciche miejsca – hałas czasem boli.

Przerwy sensoryczne – wyłącz świat, włącz ciszę.

Check-in z emocjami – co czuję? co mnie przestymulowało?

Zrozumienie – nie musisz się tłumaczyć wszystkim. Ale warto mieć 2-3 osoby, które wiedzą „jak działasz”.

Kiedy potrzebujesz wsparcia?

Bo każdy je czasem potrzebuje. A Ty – masz do niego prawo. W tych momentach warto głośno powiedzieć: **hej, potrzebuję pomocy**

- Kiedy masz dość hałasu, tłumu, natłoku bodźców.
- Gdy masz blackout i nie wiesz, jak zacząć.
- Kiedy emocje biorą górę i nie da się tego „ogarnąć logicznie”.
- Gdy ktoś przekracza Twoje granice, a Ty nie umiesz tego nazwać.
- Kiedy czujesz się „dziwnie” wśród ludzi, którzy tego nie rozumieją.

Proślenie o wsparcie to nie słabość. To siła.

Jak przekuć to na sukces?

Jeśli dobrze ogarniesz, jak działa
Twój mózg, możesz używać go jak
superkomputera. Oto kilka hacków.

- Stwórz swój system pracy/uczenia się – nie musisz robić jak inni.
- Muzyka / stymulacja / cisza – dobierz środowisko do siebie.
- Znajdź swoją „superpower” – może jesteś mega kreatywny/a, albo masz pamięć jak dysk SSD?
- Buduj wokół siebie ludzi, którzy rozumieją:
społeczność = siła
- Nie ukrywaj się. Pokaż się:
Inność = wartość

Na koniec: Jesteś potrzebny/a. Taki/a, jaki/a jesteś.

GIFTED nie oznacza „perfekcyjny/a”.

Oznacza: masz coś, czego świat potrzebuje.

Twórz.

Mów o tym.

Ucz innych, że różnorodność to
nie moda – to przyszłość.

CZĘŚĆ 2: DLA OSÓB NEUROTYPOWYCH

(CZYLI TYCH, KTÓRZY CHCĄ LEPIEJ WSPIERAĆ INNYCH)

**Nie musisz być psychologiem, żeby
być sojusznikiem. Wystarczy em-
patia i otwartość.**

Ta część podpowie Ci, co możesz zrobić,
żeby tworzyć świat bardziej neuroinkluzywny

– czyli przyjazny dla **każdego** mózgu.

**Zauważ,
nie oceniaj**

Zamiast mówić:

„Dlaczego tak dziwnie reagujesz?”
„Skup się!”
„Nie możesz po prostu się dostosować?”

Spróbuj:

„Co mogę zrobić, żeby Ci było łatwiej?”
„Chcesz chwilę przerwy?”
„Jaki sposób działania Ci pasuje?”

**Zrozumienie to pierwszy
krok do wsparcia.**

Komunikuj się jasno

Osoby neuroatypowe często lepiej reagują na konkrety niż na aluzje czy „domyśl się”.

**Mów wprost.
Pytaj, zamiast zakładać.
Daj przestrzeń do odpowiedzi –
nie każdy reaguje natychmiast.**

Wspieraj styl pracy, nie zmieniaj człowieka

Nie każdy myśli liniowo.

Nie każdy uczy się w ten sam sposób.

Nie każdy potrzebuje hałaśliwego brainstormu.

Jeśli ktoś działa inaczej – to nie znaczy, że gorzej. To może być właśnie ten element, który zmieni projekt na lepsze.

Ucz się z różnorodności

Osoby neuroatypowe często:

- Widzą niuanse, które inni pomijają
- Mają unikalne pomysły
- Potrafią skupiać się na tym, co naprawdę ważne
- Przetwarzają świat głębiej – emocjonalnie lub logicznie

Nie próbuj „naprawiać” inności. Spróbuj z niej czerpać. To kopalnia talentów.

Twórz wspierające środowisko

Daj wybór:

praca w ciszy / w grupie

Planuj z wyprzedzeniem –
zmiany w ostatniej chwili
mogą stresować

Buduj kulturę akceptacji,
nie „poprawności”

Zespół działa lepiej, gdy każdy
może być sobą.

PODSUMOWANIE: RAZEM SILNIEJ

Neurozróżnicowanie to nie „problem do rozwiązania” – to potencjał do odkrycia.

Świat potrzebuje różnych perspektyw.
W GIFTED mówimy: **REDEFINE NORMAL**.
Bo jedyna normalność, jaką uznajemy – to
taka, która ma miejsce dla każdego.

GIFTED

po więcej materiałów przejdź do:

www.gifted.com.pl

[@we.r.gifted](https://www.instagram.com/we.r.gifted)

Wróć do przewodnika